

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ από 9 χρόνων / ΣΑΪΤΑ

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Ο χαρταετός της Σμύρνης

Εικόνες: Ελένη Τσακμάκη

εκδόσεις
ΑΓΚΥΡΑ

Το βιβλίο αυτό ανήκει:

Ο χαρταετός
της Σύρνης

Σελιδοποίηση: Ευθύμης Δημουλάς
Διορθώσεις: Νέστορας Χούνος

© 2009 ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ &
ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΓΚΥΡΑ» Δ.Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Β.Ε.Ε.
Λάμπρου Κατσώνη 271 & Γεωργίου Παπανδρέου - Άγιοι Ανάργυροι, Τ.Κ. 13562
Τηλ.: 210 2693800-4 • Fax: 210 2693806-7
Κεντρικό κατάστημα: ΑΓΚΥΡΑ-ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ, Σόλωνος 124 - Αθήνα, Τ.Κ. 10681
Τηλ.: 210 3837667, 210 3837540 • Fax: 210 3837066
e-mail agyra@agyra.gr • www.agyra.gr

ISBN: 978-960-422-749-5

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή μέρους ή όλης της έκδοσης, η μεταφορά σε οποιοδήποτε ηλεκτρονικό αποθηκευτικό σύστημα ή αναμετάδοση με οποιασδήποτε μορφής ηλεκτρονικά, μηχανικά, φωτοτυπικά ή άλλα μέσα, χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.
Ν. 2121/1993, καθώς και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν και στην Ελλάδα.

Μάνος Κοντολέων

Ο χαρταετός της Σμύρνης

Εικόνες: Ελένη Τσακμάκη

εκδόσεις
ΑΓΚΥΡΑ

Ήταν ένα εντελώς έρημο δρομάκι. Σκοτεινό. Σε διάφορα σημεία του θυμάμαι ακόμα πως υπήρχαν μικρές λακκούβες με λασπόνερα. Και μια μυρωδιά μούχλας έβγαινε από τις κλειστές πόρτες των μαγαζιών.

Με τα πρώτα μέτρα που είχαμε κάνει, στ' αυτιά μου έφτασε ο θόρυβος κάποιων βημάτων που μας ακολουθούσαν.

Κράτησα πιο σφιχτά την τσάντα, τη φωτογραφική μηχανή και την ομπρέλα και τάχυνα το βήμα μου.

Η Κώστια δίπλα μου συνέχιζε να μιλά. Η φωνή της είχε μια παράταιρη θέρμη μέσα στην υγρασία που μας κύκλωνε. Όμως εγώ δεν έλεγα να ησυχάσω.

Ποιοι ήταν αυτοί που ερχόντουσαν από πίσω μας;

Να γυρίσω να δω... Ντρεπόμουνα. Ίσως να ήταν απλοί τουρίστες σαν κι εμάς, ίσως...

Όμως, ξάφνου, κατάλαβα πως τα βήματα γίνανε ακόμα πιο γρήγορα. Αυτοί –όποιοι κι αν ήταν– είχαν αρχίσει να τρέχουνε... Και μας πλησιάζανε.

Έπρεπε να δω...

Γύρισα...

Μια λεπτή, σκοτεινή φιγούρα άπλωνε τα χέρια της προς το μέρος μου. Η ανάσα του αγνώστου μού χτύπησε το πρόσωπο.

«Όχι!» φώναξα και σήκωσα το χέρι που κρατούσε την ομπρέλα.

«Όχι!» – η φωνή της Κώστιας, εκεί δίπλα μου, είχε χάσει τη ζεστασιά της. Μια κραυγή είχε κι αυτής γίνει...

* * *

Ναι, κάπως έτσι ζήσαμε η Κώστια κι εγώ μια περιπέτεια...

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά τους.

Κάπου μέσα στη δεκαετία του '90 ξεκίνησε η προετοιμασία της Αθήνας να διοργανώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Για πάνω από δέκα χρόνια, λοιπόν, όλη η χώρα και όλη η ζωή της κυλούσε στο ρυθμό του ονείρου αυτής της διοργάνωσης. Ήταν φυσικό, να επηρεαστούν και οι εκδότες και οι συγγραφείς και να ξεκινήσει μια συγγραφική και εκδοτική παρουσίαση λογοτεχνικών έργων που είχαν να κάνουν με θέματα αθλητικά και ολυμπιακά.

Ανάμεσα στους άλλους, κι εγώ.

Από έναν εκδοτικό οίκο μού ζητήθηκε να συμμετέχω στη συγγραφή διηγημάτων που το καθένα θα είχε να

κάνει με μια από τις σύγχρονες Ολυμπιάδες. Όχι όλες. Αλλά μία ανά δεκαετία – οι συγγραφείς που τους είχε προταθεί η συμμετοχή ήταν δέκα. Και θα έπρεπε στο κάθε διήγημα να γίνεται μια σύνδεση αθλητικού γεγονότος με πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα της αντίστοιχης περιόδου.

Δίχως να το καλοσκεφτώ, απάντησα θετικά και βέβαια βιάστηκα να κλείσω και τη χρονολογία – «Τη δεκαετία του '20», είπα.

Πάντα είχα όνειρο να γράψω για το 1922 και για την καταστροφή της Σμύρνης. Ήταν που οι Σμυρνιοί γονείς μου με είχαν μπολιάσει με την αγάπη τους γι' αυτήν τη χαμένη πατρίδα, την αλησμόνητη. Και να που εντελώς απρόσμενα παρουσιαζότανε η ευκαιρία να εκπληρώσω το όνειρό μου.

Αλλά δεν είχα προλάβει να επιστρέψω στο σπίτι μου και όλος μου ο ενθουσιασμός μετατράπηκε σε αγχωμένο προβληματισμό.

Ένας βιωματικός συγγραφέας σαν κι εμένα, πώς είναι δυνατόν να καταφέρει να γράψει ένα διήγημα που από τη μια θα μιλά για μια εποχή που δεν έχω ζήσει κι από την άλλη για τον αθλητισμό με τον οποίο δεν έχω και τόσο καλές και στενές σχέσεις; – αναρωτήθηκα.

Τέλος πάντων, έπρεπε να δω το όλο θέμα πιο υπεύθυνα κι έτσι αμέσως κατέβασα από τη βιβλιοθήκη μου τον τόμο της εγκυκλοπαίδειας που έγραφε για τους Ολυ-

μπιακούς Αγώνες. Μέσα στη δεκαετία του 1920 γίνανε δυο φορές. Το 1924 στο Παρίσι και το 1928 στο Άμστερνταμ.

Τώρα δεν ήμουν μοναχά αγχωμένος, αλλά τρομοκρατημένος. Πώς θα γινότανε να συνδυάσω τα γεγονότα της Καταστροφής της Σμύρνης με τους αγώνες που γίνανε σε δυο ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, τη μια δε από τις οποίες –το Άμστερνταμ– μήτε που το είχα καν περπατήσει.

Το Παρίσι το ήξερα, βέβαια, αρκετά καλά. Αλλά όσο καλά κι αν το γνώριζα, ένας τουρίστας του υπήρξα και πώς θα έφτανα να γράψω κάτι που θα είχε και το Λούβρο και κάποιο ολυμπιακό αγώνισμα και κάτι που να έχει τη μυρωδιά μιας καμένης πολιτείας;

Κι άλλωστε, το 1924, ήταν πολύ κοντά στο '22 – δεν μπορούσα να σκεφτώ Σμυρνιό πρόσφυγα να ασχολείται με ολυμπιακά αθλήματα.

Άρα έπρεπε να στηριχτώ στο Άμστερνταμ και στο 1928.

Ζήτησα και πάλι τη βοήθεια των εγκυκλοπαιδειών της βιβλιοθήκης μου.

Και έμαθα πως στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1928 στο Άμστερνταμ αποφασίστηκε για πρώτη φορά η ελληνική ομάδα, τιμής ένεκεν, να ανοίγει την εναρκτήριο παραέλαση.

Για πρώτη, επίσης, φορά έγινε η αφή της Ολυμπιακής Φλόγας.

